

BATMAN ÜNİVERSİTESİ

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 30 Haziran 2012

M. Mahsun ŞAHİH

KANUNA HIZLI BAKIŞ

- İş sağlığı ve güvenliği konusu ilk kez müstakil bir kanunda ele alındı.
- Kamu ve özel sektör ayrımını gözetmeksizin tüm çalışanlar kanun kapsamına alındı.
- İş yerleri, yapılan işin niteliğine göre tehlike sınıflarına ayrılıyor.
- Bütün İşyerlerinde iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi gibi uzman personel görev yapacak.
- İş kazalarını ve meslek hastalıklarını önleme adına önceden risk değerlendirmesi yapılacak.
- Çalışanlar belli aralıklarla sağlık gözetiminden geçirilecek.
- Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu tüm işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulacak.
- İşyerlerinde acil durum planları hazırlanacak.

- Çalışanlar işyerlerindeki iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine aktif katılım sağlayacak.
- Çalışan, ciddi ve yakın tehlikeyle karşı karşıya kaldığında çalışmaktan kaçınma hakkını kullanabilecek.
- Birden fazla işverenin olduğu yerlerde, iş sağlığı ve güvenliği konusunda koordinasyon sağlanacak.
- Hayati tehlike durumunda işyerlerinin tamamında veya bir bölümünde iş durdurulabilecek.
- Kanunun bazı hükümleri aşamalı olarak hayta geçirilecek yeni durumlara uyum kolaylaşacak.
- İşveren tüm çalışanlarını, iş sağlığı ve güvenliği ile çalışma hayatına dair hak ve sorumlulukları hakkında bilgilendirilecek.

KAPSAM

ÇILIŞAN

**KAMU
(MEMUR)**

**ÖZEL
(İŞÇİ)**

İSTİSNALAR

- Fabrika, bakım merkezi, dikimevi ve benzeri işyerlerindeki hariç TSK, emniyet, genel kolluk kuvvetleri, MİT faaliyetleri, afet ve acil durum müdahale faaliyetleri, ev hizmetleri, kendi nam ve hesabına tek başına çalışanlar
- Denizyolu taşımacılığı yapan gemilerin **uluslararası seyrüsefer hâlleri.**

TEHLİKE SINIFLARI

AZ TEHLİKELİ

TEHLİKELİ

ÇOK TEHLİKELİ

Tehlike Sınıfı

-İş Sağlığı ve Güvenliğine ilişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği 26 Aralık 2012, 28509; Değ. 29 Mart 2013, 28602; Değ. 4 Şubat 2014, 28903; Değ. 18 Mart 2014, 28976

-SGK Sicil Numarası: (1-26 Tehlike Sınıfları)

- İşyerinde yapılan asıl iş dikkate alınır (İşyerinin kuruluş amacına bakılır. Birden fazla asıl iş varsa tehlike sınıfı yüksek olan esas alınır.)
- SGK Sicil numaraları ve işyerinin faaliyet alanları ile ilgili İtirazlar SGK İl Müdürlüklerine yapılmalıdır.
- Yapılan işin tehlike sınıfının uygun olmadığını ve daha düşük tehlikeli sınıfta olması gerekliliğini düşünen sektörler Genel Müdürlüğün başkanı olduğu Tehlike Sınıfları İtiraz Komisyonuna bağlı bulunduğu sendika vasıtası ile başvuruda bulunur.

Tüm Çalışanlar Sağlık ve Güvenle Çalışacak

- Kamu ve özel sektör ayrımı gözetmeksizin tüm çalışanlar kanun kapsamına alındı.
- Kişinin bulunduğu işyerindeki çalışan sayısı ve işyeri türü kanundan yararlanmasına engel olmayacak.
- Kanun aynı zamanda çırak ve stajyerler için de geçerli olacak.

Kuralcı Deęil Önleyici Yaklaşım

İş kazası ve meslek hastalığı olduktan sonra neler yapılacağı değil, olmadan önce atılacak adımlar ve alınacak önlemler esastır.

Testi kırılmadan
önce...

Risk Değerlendirmesi

İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği 29 Aralık 2012,
28512

- Risk değerlendirmesi bir **ekip** tarafından gerçekleştirilir.
- Risk değerlendirmesi dokümanı **imzalanıp, işyerinde elektronik ya da yazılı ortamda saklanır.**
- Normal şartlarda çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.
- Birkaç işyeri aynı yerde ise koordinasyon sağlarlar.
- İş merkezi, iş hanı vb. yerlerde Yönetim koordinasyon sağlar.
- Asıl işveren-alt işveren ilişkisi varsa her alt işveren kendisi yapar, asıl işveren koordinasyon sağlar ve kendi yaptığıyla birleştirir.

Risk Değerlendirmesi İlkeleri

- Riskleri analiz etmek,
- Risklerden kaçınmak,
- Risklerle kaynağında mücadele etmek,
- Riskleri önlemek, önlenemiyor ise en aza indirmek,
- Tehlikeli olanı, tehlikesiz veya daha az tehlikeli olanla değiştirmek,
- Toplu korunma tedbirlerine, kişisel korunma tedbirlerine göre öncelik vermek.
- KKD kullanımını (Kişisel Koruyucu Donanımları)

Bütün çalışanlar belli aralıklarla sağlık gözetiminden geçirilecek.

Bütün çalışanlar için

- İşe giriş,
- İş değişikliği
- İş kazası ve meslek hastalığı nedeniyle verilen aralardan sonra
- Periyodik olarak sağlık taraması zorunluluğu

Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta işe başlamadan önce sağlık raporu zorunluluğu

Sağlık Gözetimi

İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik 20 Temmuz 2013, 28713; Değ. 18 Aralık 2014, 29209

- İşyeri hekimi aksini söylemediği sürece ve **çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde** sırasıyla en geç bir, üç ve beş yılda bir yenilenir.
- **Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalışacaklar**, yapacakları işe uygun olduklarını belirten **sağlık raporu** olmadan işe başlatılamaz.
- Rapora itiraz Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen hakem hastanelere yapılır.

İşyerlerinde acil durum planları hazırlanacak.

- Acil Durum Planlarının hazırlanması,
- Acil durumlara ilgili eğitimli yeterli sayıda kişinin görevlendirilmesi, Destek Elemanı
- Hazırlık amacıyla tüm çalışanların katılacağı eğitim ve tatbikat
- İşyeri dışındaki kuruluşlarla irtibat (ilkyardım, yangın, kurtarma, vb.)

Acil Durumlara Hazırlık ve Tatbikat

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik 18 Haziran 2013, 28681

- Acil durum planındaki kroki görülecek bir yere asılır, çalışanlar plan hakkında bilgilendirilir ve plan işyerinde saklanır, bir yere gönderilmez.
- Normal şartlarda çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç **iki, dört ve altı yılda bir yenilenir.**
- Yılda en az bir defa bu plan doğrultusunda **tatbikat** yaptırılır.
- Çok tehlikeli işyerlerinde her 30 çalışana, tehlikeli işyerlerinde her 40 çalışana ve az tehlikeli işyerlerinde **her 50 çalışana;** arama, kurtarma ve tahliye için en az bir ve yangınla mücadele için en az bir çalışan **(toplam en az iki) görevlendirilir.**
- İlk yardım için İlk Yardım Yönetmeliğine göre görevlendirme yapılır.
- 10`dan az çalışanı olan ve az tehlikeli işyerlerinde bu konularda görevli **sadece bir kişinin** olması yeterlidir.

İşverenin Yükümlülükleri

İSG Kanunu, Md. 14:

Kayıt tutma:

- İş kazası, meslek hastalığı

İnceleme:

- İş kazası, meslek hastalığı

Rapor düzenleme:

- İş kazası, meslek hastalığı

SGK`ya bildirim:

- İş kazası (kazadan sonraki üç iş günü içinde), meslek hastalığı (kendisine bildirildikten sonraki üç iş günü içinde)

İşyeri hekimi / Sağlık hizmeti sunucularının Yükümlülükleri

İSG Kanunu, Md. 14:

İşyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucuları:

- Meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, SGK tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk etmek.

Sağlık hizmeti sunucuları:

- [?] Kendilerine intikal eden iş kazalarını, en geç on gün içinde SGK`ya bildirmek.

Yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları:

- [?] Meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en geç on gün içinde SGK`ya bildirmek.

İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmeti

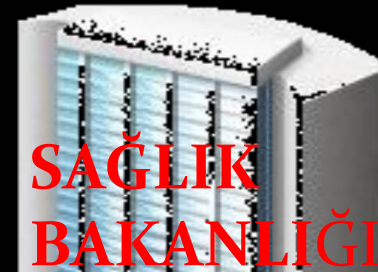
İÇERİDEN

DIŞARIDAN

KENDİSİ

- Gerekli nitelik ve belgeye sahip olması halinde
- 10'dan az çalışanı bulunan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerleri

İş Sağlığı ve Güvenliği Profesyonelleri

**OSGB: Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimi, 1000 İSGB
(İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi 1000+1)**

TSM: Toplum Sağlığı Merkezi

İş güvenliği uzmanı

- İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik

İşyeri hekimi

Diğer sağlık personeli

- İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik

İSG Profesyonellerinin Yükümlülükleri

- Tespit, tavsiye ve faaliyetlerini onaylı deftere yazar ve işverene iletir.
- İşin akışını aksatmamak ve işyerine ilişkin bilgileri gizli tutmak.
- İSG hizmetinin yürütülmesindeki ihmallerinde işverene karşı sorumludur.
- Ölüm ve maluliyetle sonuçlanan iş kazası ve meslek hastalığında ihmali tespit edilenlerin yetki belgesi 6 ay süreyle askıya alınır.
- Meslek hastalığı ön tanısı koyduğu vakaları, sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.

Çalışanların İSG Eğitimleri

- İşveren çalışanların İSG konularında eğitim almasını sağlar.
- Normal şartlarda çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla en geç bir, iki ve üç yılda bir yenilenir.
- **Asıl işveren-alt işveren ilişkisi varsa çalışanların eğitiminden ikisi de sorumludur.**
- Her çalışana; çok tehlikeli, tehlikeli ve az tehlikeli işyerlerinde sırasıyla 16, 12 ve 8 saatlik eğitim verilir (4 saat ve katları şeklinde bölünebilir.).
- Eğitimleri, işyerindeki iş güvenliği uzmanı veya işyeri hekiminin yanı sıra işçi, işveren ve kamu görevlileri kuruluşları veya bu kuruluşlarca kurulan eğitim vakıfları ve ortaklaşa oluşturdukları eğitim merkezleri, üniversiteler, kamu kurumlarının eğitim birimleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile Bakanlıkça yetkilendirilmiş eğitim kurumları ve ortak sağlık ve güvenlik birimleri verebilir (Eğitimler belgelendirilir.).

Tehlikeli ve Çok Tehlikeli İşlerde Çalışacakların Mesleki Eğitimleri

- Yönetmelik`in EK-1`indeki işlerde çalışacakların işe alınmadan önce mesleki eğitime tabi tutulmaları zorunludur.
- Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalıştırılacak İşçilerin Mesleki Eğitimlerine Dair Tebliğe göre alınan mesleki eğitim belgeleri geçerlidir.
- 1/1/2013`ten önce EK-1`deki işlerde çalışmaya başlayanların MEB ile protokoller çerçevesinde aldıkları 32 saatlik eğitim, mesleki eğitim olarak kabul edilir.

Çalışmaktan Kaçınma Hakkı

- **Ciddi ve yakın tehlike** ile karşı karşıya kalan çalışanlar İSG kuruluna, kurul yok ise işverene başvurarak **durumun tespit edilmesini ve gerekli tedbirlerin alınmasını talep edebilir.**
- **Kurul acilen toplanarak, işveren ise derhâl kararını verir** ve durumu tutanakla tespit eder. Karar, çalışana ve çalışan temsilcisine yazılı olarak bildirilir.
- Kurul veya işverenin çalışanın talebi yönünde karar vermesi hâlinde **çalışan, gerekli tedbirler alınıncaya kadar çalışmaktan kaçınabilir** (Çalışanların hiç bir hakkı kısıtlanamaz.).
- Eğer ciddi ve yakın tehlike, önlenemez durumda ise **prosedür beklenmeden işyeri veya tehlikeli bölge terk edilerek belirlenen güvenli yere gidilmelidir** (Çalışanların hiç bir hakkı kısıtlanamaz.).

Çalışan sayısı	Çalışan temsilcisi sayısı
2-50	1
51-100	2
101-500	3
501-1000	4
1001-2000	5
2001+	6

- İşyerinde yetkili sendika bulunması halinde, işyeri sendika temsilcileri çalışan temsilcisi olarak görevlendirilir.
- Yetkili sendika yoksa çalışanlar arasında seçimle belirlenir.
- Seçimde eşitlik halinde deneyim vs. bakılarak işveren tarafından atanır.

Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu altı aydan fazla süren işlerin yapıldığı tüm işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulmalıdır.

İşverenin yükümlülükleri:

- Kurul kararlarının uygulanması
- Aynı çalışma alanındaki diğer işverenlerin kurul kararlarından bilgilendirilmesi
- Alt işveren varsa, onun da katılacağı kurulun koordine edilmesi

Birden fazla işverenin olduğu yerlerde, iş sağlığı ve güvenliği konusunda koordinasyon sağlanacak.

- İşyerlerindeki çalışma hayatını ÇSGB müfettişleri denetleyecek.
- İşveren iş güvenli uzmanı, işyeri hekimi görevlendirmede her kişi için 5.000 lira ceza ödeyecek. (Cezalar Katlanır)
- Risk değerlendirmesi yapmayan işverene 3.000 lira, İşverenin iş kazası veya meslek hastalığını SGK'ya bildirmemesinin cezası da 2.000 lira olacak.

KANUN AŞAMALI OLARAK UYGULANACAK

Kamu kurumları ile 50'den az çalışanı olan ve az tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri, Temmuz 2016'dan itibaren göreve başlayacak.

RİRS ALMAYIN ÖNLEM ALIN

TEŞEKKÜRLER